PATVIRTINTA
Vilniaus „Ryto“ progimnazijos
direktoriaus 2026 m. rugsėjo 14 d.
įsakymu Nr. V-157

VILNIAUS „RYTO“ PROGIMNAZIJOS VAIKŲ BENDRAVIMO SU ŽINIASKLAIDA TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus „Ryto“ progimnazijos (Toliau – Progimnazija) vaikų bendravimo su žiniasklaida tvarkos aprašas(Toliau – Aprašas) nustato Progimnazijos mokinių bendravimo su žiniasklaidos atstovais, jų fotografavimo, filmavimo, garso ar vaizdo įrašų darymo, komentarų teikimo ir viešinimo tvarką Progimnazijoje.

2. Aprašo tikslas – mokinių teisę į privatumą, asmens duomenų ir atvaizdo apsaugą, orumą, emocinį bei fizinį saugumą, taip pat aiškią ir atsakingą Progimnazijos komunikaciją su žiniasklaida.

3. Aprašas taikomas visiems Progimnazijos mokiniams, jų tėvams / globėjams, Progimnazijos darbuotojams, žiniasklaidos atstovams ir kitiems asmenims, dalyvaujantiems Progimnazijos organizuojamose veiklose ar besilankantiems Progimnazijos teritorijoje.

4. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, Bendruoju duomenų apsaugos reglamentu, Lietuvos Respublikos nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymu, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu, Vaikui saugios aplinkos standartais ir kitais vaikų teises, asmens duomenų apsaugą bei visuomenės informavimą reglamentuojančiais teisės aktais.

II SKYRIUS
SĄVOKOS

5. Šiame Apraše vartojamos sąvokos:

5.1. Mokinys – Progimnazijoje besimokantis nepilnametis asmuo.

5.2. Žiniasklaidos atstovas –viešosios informacijos rengėjo ar skleidėjo atstovas, žurnalistas arba kitas profesionaliai ar organizuotai viešąją informaciją rengiantis asmuo, kuris kreipiasi į Progimnaziją dėl informacijos rinkimo ar viešinimo.

5.3. Bendravimas su žiniasklaida – mokinio interviu, komentaras, pasisakymas, dalyvavimas reportaže, fotografavimas, filmavimas, garso ar vaizdo įrašo darymas, kai surinkta medžiaga gali būti skelbiama viešai.

5.4. Mokinio atvaizdas – bet kokia fotografija, vaizdo įrašas ar kita vizualinė informacija, pagal kurią galima tiesiogiai ar netiesiogiai atpažinti vaiką.

5.5. Viešinimas – mokinio atvaizdo, balso, vardo, pavardės, klasės, pasisakymo ar kitos su vaiku susijusios informacijos paskelbimas Progimnazijos interneto svetainėje, socialiniuose tinkluose, spaudoje, televizijoje, radijuje, interneto portaluose ar kitose viešai prieinamose erdvėse.

5.6. Sutikimas –laisva valia duotas, konkretus, informuotas ir nedviprasmiškas tėvų / globėjų / rūpintojų ir paties mokinio pritarimas dėl Progimnazijos organizuojamo mokinio dalyvavimo žiniasklaidos veikloje, kai toks sutikimas reikalingas pagal šį Aprašą ir taikytinus teisės aktus.

III SKYRIUS
BENDRAVIMO SU ŽINIASKLAIDA PRINCIPAI

6. Progimnazijoje bendraujant su žiniasklaida laikomasi šių principų:

6.1. vaiko interesų viršenybės.

6.2. vaiko privatumo, garbės ir orumo apsaugos.

6.3. saugios emocinės ir fizinės aplinkos užtikrinimo.

6.4. savanoriškumo.

6.5. aiškaus ir informuoto sutikimo.

6.6. asmens duomenų kiekio mažinimo.

6.7. atsakingo ir etiško viešinimo.

6.8. konfidencialumo.

6.9. žalos vaikui prevencijos.

7. Mokinys negali būti verčiamas bendrauti su žiniasklaida, fotografuotis, filmuotis, duoti interviu ar komentuoti įvykių.

8. Mokinio atsisakymas bendrauti su žiniasklaida, fotografuotis ar filmuotis negali sukelti jam jokių neigiamų pasekmių.

9. Mokinio dalyvavimas žiniasklaidos veikloje galimas tik tada, kai tai neprieštarauja vaiko interesams, nepažeidžia jo privatumo, orumo, emocinio saugumo ir teisės į asmens duomenų apsaugą.

10. Progimnazija, organizuodama bendravimą su žiniasklaida, siekia, kad viešai skelbiama informacija apie vaikus būtų pagarbi, neutrali, etiška ir nesudarytų sąlygų vaiką identifikuoti jautriose situacijose.

IV SKYRIUS
ŽINIASKLAIDOS ATSTOVŲ KREIPIMASIS IR PATEKIMAS Į PROGIMNAZIJĄ

11. Žiniasklaidos atstovai, pageidaujantys atvykti į Progimnaziją, filmuoti, fotografuoti, kalbinti mokinius ar rengti reportažą, privalo iš anksto kreiptis į Progimnazijos direktorių arba direktoriaus paskirtą atsakingą asmenį.

12. Žiniasklaidos atstovas, kreipdamasis į Progimnaziją, turi nurodyti:

12.1. atstovaujamą visuomenės informavimo priemonę.

12.2. vardą, pavardę, pareigas ir kontaktinius duomenis.

12.3. vizito tikslą.

12.4. planuojamos medžiagos temą.

12.5. ar bus filmuojama, fotografuojama, daromi garso įrašai.

12.6. ar bus kalbinami mokiniai.

12.7. kur ir kada planuojama skelbti parengtą medžiagą.

12.8. kokie mokinių duomenys gali būti naudojami: vardas, pavardė, klasė, atvaizdas, balsas, pasisakymai ir kt.

13. Žiniasklaidos atstovai į Progimnazijos teritoriją, patalpas ar renginius gali patekti tik gavę Progimnazijos direktoriaus leidimą.

14. Žiniasklaidos atstovų buvimas Progimnazijoje negali trikdyti ugdymo proceso, mokinių poilsio, saugumo, renginių tvarkos ar progimnazijos vidaus taisyklių.

15. Progimnazijos administracija turi teisę atsisakyti leisti žiniasklaidos atstovams filmuoti, fotografuoti ar kalbinti mokinius, jeigu tai gali pažeisti vaikų teises, privatumą, saugumą, ugdymo proceso tvarką ar Progimnazijos teisėtus interesus.

V SKYRIUS
ATSAKINGI ASMENYS IR KOMUNIKAVIMAS PROGIMNAZIJOS VARDU

16. Už Progimnazijos komunikacijos su žiniasklaida koordinavimą atsakingas Progimnazijos direktorius arba direktoriaus įsakymu paskirtas asmuo.

17. Progimnazijos vardu žiniasklaidai informaciją teikia tik:

17.1. Progimnazijos direktorius.

17.2. kitas darbuotojas tik tuo atveju, jei tam yra aiškus direktoriaus pavedimas.

18. Progimnazijos darbuotojai, gavę žiniasklaidos atstovų prašymą pateikti komentarą, informaciją apie mokinius, įvykį, konfliktą, nelaimingą atsitikimą, krizę ar kitą situaciją, nukreipia žiniasklaidos atstovus į progimnazijos direktorių arba atsakingą asmenį.

19. Progimnazijos darbuotojai be direktoriaus ar atsakingo asmens suderinimo negali:

19.1. organizuoti mokinių interviu žiniasklaidai.

19.2. perduoti žiniasklaidai mokinių nuotraukų, vaizdo ar garso įrašų.

19.3. teikti žiniasklaidai mokinių asmens duomenų.

19.4. komentuoti mokinio elgesio, sveikatos, šeimos aplinkybių, ugdymosi pasiekimų, specialiųjų ugdymosi poreikių ar kitų asmeninių aplinkybių.

19.5. kalbėti Progimnazijos vardu, jei tam nėra suteiktas įgaliojimas.

20. Darbuotojas gali kalbėti kaip privatus asmuo, tačiau negali atskleisti konfidencialios, su mokiniais, darbuotojais ar Progimnazijos veikla susijusios neviešos informacijos.

VI SKYRIUS
MOKINIŲ BENDRAVIMAS SU ŽINIASKLAIDA

21. Progimnazijos patalpose, teritorijoje ar progimnazijos organizuojamos veiklos metu individualus mokinio interviu ar kitas progimnazijos organizuojamas bendravimas su žiniasklaida galimas tik gavus:

21.1. bent vieno iš tėvų / globėjų sutikimą.

21.3. Progimnazijos direktoriaus arba atsakingo asmens leidimą.2

22. Mokinys prieš interviu ar kitą bendravimą su žiniasklaida turi būti jam suprantama forma informuotas:

22.1. kas jį kalbins.

23.2. kokia tema bus kalbama.

22.3. kur bus skelbiama medžiaga.

22.4. ar bus naudojamas jo vardas, pavardė, klasė, atvaizdas, balsas.

22.5. kad jis turi teisę atsisakyti atsakyti į klausimą.

22.6. kad jis turi teisę bet kuriuo metu nutraukti pokalbį.

23. Individualaus bendravimo su žiniasklaida metu šalia mokinio turi būti Progimnazijos darbuotojas arba kitas su mokiniu suderintas atsakingas suaugęs asmuo, atsižvelgiant į mokinio amžių, brandą, temos jautrumą ir paties mokinio pageidavimą.

24. Jeigu mokinys pokalbio, filmavimo ar fotografavimo metu parodo nenorą dalyvauti, jaučiasi nejaukiai, nerimauja, tyli, vengia atsakyti ar aiškiai atsisako, dalyvavimas nedelsiant nutraukiamas. Mokiniui nereikia pagrįsti savo atsisakymo, o jo tuo metu išreikštas nenoras dalyvauti turi viršenybę prieš anksčiau duotą sutikimą.

25. Bendras tėvų / globėjų sutikimas dėl mokinio fotografavimo ar filmavimo Progimnazijos veiklose nereiškia automatinio sutikimo vaikui bendrauti su žiniasklaida ar būti individualiai kalbinamam žiniasklaidos atstovų.

VII SKYRIUS
FOTOGRAFAVIMAS, FILMAVIMAS IR VIEŠINIMAS ŽINIASKLAIDOJE

26. Mokinio fotografavimas, filmavimas, garso ar vaizdo įrašų darymas žiniasklaidos tikslais galimas tik turint reikalingus sutikimus ir užtikrinus, kad tai nepažeis vaiko teisių bei teisėtų interesų.

27. Viešinant informaciją apie mokinius, turi būti laikomasi duomenų kiekio mažinimo principo: skelbiama tik tiek informacijos, kiek būtina konkrečiam tikslui.

28. Jeigu viešinimo tikslui pasiekti pakanka nenurodyti mokinio vardo, pavardės, klasės ar kitų identifikuojančių duomenų, šie duomenys neturi būti skelbiami.

29. Mokinio atvaizdas, balsas, vardas, pavardė, klasė, pasisakymai ar kita identifikuojanti informacija negali būti perduodami žiniasklaidai be teisėto pagrindo ir reikalingų sutikimų.

30. Draudžiama naudoti Mokinio atvaizdą ar pasisakymus tokiame kontekste, kuris gali žeminti vaiką, pažeisti jo garbę ir orumą, sukelti patyčias, neigiamą dėmesį, psichologinę įtampą ar kitą žalą.

31. Progimnazija turi teisę prašyti žiniasklaidos atstovų nenaudoti konkretaus mokinio atvaizdo, balso, vardo, pavardės ar kitos identifikuojančios informacijos, jeigu tai būtina vaiko interesų apsaugai.

VIII SKYRIUS
JAUTRIOS SITUACIJOS IR DRAUDŽIAMA VIEŠINTI INFORMACIJA

32. Ypač atsargiai vertinamas mokinių bendravimas su žiniasklaida, kai tema susijusi su:

32.1. patyčiomis.

32.2. smurtu.

32.3. nelaimingais atsitikimais.

32.4. sveikata.

32.5. negalia.

32.6. specialiaisiais ugdymosi poreikiais.

32.7. socialiniais sunkumais.

32.8. šeimos aplinkybėmis.

32.9. psichologine būsena.

32.10. konfliktais.

32.11. teisės pažeidimais.

32.12. krizėmis ar kitomis vaikui jautriomis situacijomis.

33. Draudžiama žiniasklaidai teikti ar viešinti informaciją, pagal kurią mokinys galėtų būti identifikuotas kaip:

33.1. patyręs smurtą, patyčias, nepriežiūrą ar kitą žalą.

33.2. turintis sveikatos, psichologinių ar specialiųjų ugdymosi poreikių.

33.3. esantis socialiai jautrioje ar rizikos situacijoje.

33.4. susijęs su drausminiu, teisėsaugos ar kitu jautriu įvykiu.

33.5. dalyvaujantis konflikte, tyrime ar krizėje.

34. Jautriose situacijose mokinio vardas, pavardė, atvaizdas, balsas, klasė ar kiti identifikavimo duomenys neviešinami, išskyrus teisės aktuose numatytus atvejus arba kai yra aiškus teisėtas pagrindas ir tai atitinka geriausius vaiko interesus.

35. Net ir gavus sutikimą, Progimnazija turi teisę neleisti vaikui dalyvauti žiniasklaidos veikloje, jeigu mano, kad toks dalyvavimas gali pakenkti vaikui.

36. Mokinių tėvai / globėjai / rūpintojai, viešindami informaciją apie Progimnazijos veiklas, turi gerbti kitų mokinių teisę į privatumą ir neplatinti kito mokinio atvaizdo, asmens duomenų ar kitos jį tiesiogiai ar netiesiogiai identifikuojančios informacijos, kai tam nėra teisėto pagrindo ar reikalingo sutikimo.

37. Ypač vengiama viešinti informaciją apie kitą mokinį, kai ji susijusi su konfliktu, patyčiomis, smurtu, sveikata, specialiaisiais ugdymosi poreikiais, šeimos aplinkybėmis ar kitu jautriu

įvykiu, net jei mokinio vardas ir pavardė tiesiogiai nenurodomi, tačiau iš aplinkybių jis gali būti atpažintas.

IX SKYRIUS
KOMUNIKACIJA KRIZIŲ IR YPATINGŲ SITUACIJŲ ATVEJAIS

38. Krizės, nelaimingo atsitikimo, smurto, patyčių, grėsmės sveikatai ar gyvybei, teisėsaugos veiksmų ar kitos ypatingos situacijos atveju visa komunikacija su žiniasklaida vykdoma tik per Progimnazijos direktorių arba direktoriaus paskirtą atsakingą asmenį.

39. Krizinės situacijos metu darbuotojai be įgaliojimo neteikia komentarų Progimnazijos vardu. Mokinių ir jų tėvų / globėjų prašoma, viešai komunikuojant apie krizinę situaciją, saugoti kitų mokinių privatumą ir neplatinti nepatikrintos ar kitus vaikus identifikuojančios informacijos.

40. Krizės atveju viešai teikiama tik patikrinta, būtina ir vaikų teisių nepažeidžianti informacija.

41. Krizės atveju draudžiama žiniasklaidai atskleisti:

41.1. nukentėjusio ar galimai nukentėjusio mokinio tapatybę.

41.2. sveikatos duomenis.

41.3. šeimos aplinkybes.

41.4. specialiuosius ugdymosi poreikius.

41.5. vaizdo stebėjimo įrašus.

41.6. vidinius tyrimo duomenis.

41.7. informaciją, kuri gali trukdyti tyrimui ar pakenkti vaikui.

42. Jeigu žiniasklaida kreipiasi dėl krizės, Progimnazijos darbuotojai nedelsdami informuoja direktorių arba atsakingą asmenį.

X SKYRIUS
TĖVŲ / GLOBĖJŲ IR MOKINIO SUTIKIMAS

43. Tėvų / globėjų ir mokinio sutikimas dėl bendravimo su žiniasklaida turi būti gautas iki interviu, filmavimo, fotografavimo, garso ar vaizdo įrašo darymo pradžios.

44. Sutikime turi būti nurodyta:

44.1. mokinio vardas, pavardė, klasė.

44.2. tėvų / globėjų / rūpintojų vardas, pavardė.

44.3. žiniasklaidos priemonė arba organizacija.

44.4. bendravimo, filmavimo ar fotografavimo tikslas.

44.5. planuojama tema.

44.6. kokie duomenys bus naudojami.

44.7. kur gali būti skelbiama medžiaga.

44.8. sutikimo galiojimo terminas arba konkretus renginys / situacija.

44.9. teisė bet kada atšaukti sutikimą.

44.10. tėvų / globėjų / rūpintojų ir mokinio parašai.

45. Sutikimas turi būti konkretus. Bendro pobūdžio sutikimas „dėl viešinimo“ nėra pakankamas individualiam interviu, jautrios temos viešinimui ar vaiko asmeninės istorijos skelbimui.

46. Sutikimas gali būti atšauktas bet kuriuo metu, kreipiantis į Progimnazijos administraciją raštu arba kitu Progimnazijos nustatytu būdu.

47. Atšaukus sutikimą, Progimnazija nutraukia tolesnį vaiko duomenų naudojimą ir, jei įmanoma, imasi priemonių pašalinti ar apriboti jau paskelbtą medžiagą, kurią kontroliuoja Progimnazija.

48. Jeigu medžiaga jau perduota žiniasklaidos priemonei, Progimnazija gali kreiptis į žiniasklaidos priemonę dėl medžiagos pašalinimo, tikslinimo, nuasmeninimo ar naudojimo apribojimo, tačiau negali garantuoti, kad trečiųjų šalių jau paskelbta medžiaga visais atvejais bus pašalinta.

XI SKYRIUS
DARBUOTOJŲ VEIKSMAI, JEI ŽINIASKLAIDA KREIPIASI TIESIOGIAI

49. Jeigu žiniasklaidos atstovas tiesiogiai kreipiasi į mokytoją, pagalbos mokiniui specialistą, techninį darbuotoją ar kitą Progimnazijos darbuotoją, darbuotojas mandagiai nurodo, kad visa komunikacija derinama su Progimnazijos direktoriumi arba jo paskirtu asmeniu.

50. Darbuotojas tokiais atvejais turi:

50.1. neužsiimti neplanuotu interviu.

50.2. neteikti informacijos apie mokinius.

50.3. neperduoti nuotraukų, dokumentų, vaizdo ar garso įrašų.

50.4. neužtikrinti žurnalistui patekimo į klases, kabinetus ar renginius be administracijos leidimo.

50.5. kuo greičiau informuoti direktorių arba atsakingą asmenį.

51. Jeigu žiniasklaidos atstovas bando neplanuotai kalbinti mokinius Progimnazijos patalpose, teritorijoje, Progimnazijos organizuojamos veiklos metu ar mokiniams esant Progimnazijos darbuotojų priežiūroje, darbuotojas pirmiausia užtikrina mokinių saugumą ir privatumą, informuoja administraciją ir mokiniams primena jų teisę atsisakyti bendrauti.

XII SKYRIUS
ATSAKOMYBĖ

52. Už šio Aprašo įgyvendinimą atsakingas Progimnazijos direktorius.

53. Už konkretaus žiniasklaidos vizito, filmavimo, fotografavimo ar interviu organizavimą atsako direktoriaus paskirtas asmuo.

54. Progimnazijos darbuotojai privalo laikytis šio Aprašo, asmens duomenų apsaugos, konfidencialumo, vaiko teisių apsaugos ir kitų Progimnazijos vidaus teisės aktų reikalavimų.

55. Darbuotojai, pažeidę šio Aprašo reikalavimus, atsako teisės aktų ir progimnazijos vidaus tvarkų nustatyta tvarka.

56. Žiniasklaidos atstovai, nesilaikantys šio Aprašo, Progimnazijos vidaus taisyklių ar vaikų teisių apsaugos reikalavimų, gali būti neįleidžiami į Progimnazijos teritoriją arba jų veikla Progimnazijoje gali būti nutraukta.

XIII SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

57. Šis Aprašas tvirtinamas Progimnazijos direktoriaus įsakymu.

58. Aprašas skelbiamas Progimnazijos interneto svetainėje.

59. Su Aprašu supažindinami Progimnazijos darbuotojai.

60. Klasių vadovai supažindina mokinius ir jų tėvus / globėjus su pagrindinėmis šio Aprašo nuostatomis.

61. Aprašas peržiūrimas ir atnaujinamas pasikeitus teisės aktams, Progimnazijos vidaus dokumentams arba atsiradus poreikiui tikslinti žiniasklaidos komunikacijos tvarką.